

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusmetį 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 25 SOUTH BOSTON, MASS., 1965 BIRŽELIO - JUNE 23 61-MIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atakro Numaras Kaina 12 Centų

Perversmas Alžerijoje; Azijos-Afrikos konferencija įvyks

Kariai nuvertė diktatorių Ahmed Ben Bella. Azijos-Afrikos valstybių konferencija įvyks kaip numatyta birželio 29 d. Sovietų Sąjunga į ją nepakviesta, bet labai nori joje dalyvauti.

Praeitą šeštadienį Alžerijos diktatorių Ahmed Ben Bella nuvertė nuo sosto, kuriame išsėdėjo beveik 3 metus. Valdžią į savo rankas paėmė revoliucinė taryba priešaky su pulk. Houari Boumedienne, iki to laiko buvusiu ministerio pirmininko pavaduotoju ir krašto apsaugos ministru, padėjusiu Ben Bellai įsigalėti. Taryba savo skelbime vadina Bellą žiauriu diktatoriumi, nusipelnusiu tokio likimo, kaip ir visi panašūs diktatoriai.

Pradžioje prie Bellos labai taikėsi Maskva. Ji jam net "Sovietų Sąjungos didvyrio" vardą pripažino, bet tuo nepakreipė jo savo pusės — jis tapo Kinijos komunistų šalininku. Jis ir į Azijos-Afrikos valstybių konferenciją birželio 29 d. Alžire Sovietų Sąjungos nepakvietė, nors ji ten labai nori dalyvauti, kad galėtų daugiau įtakos įgyti minėtuose žemynuose.

Kinijos min. pirm. Chou En-laj, kurį Alžerijos perversmas užklupo pakely į minėtą konferenciją, jau pareiškė visišką pasitikėjimą revoliucine taryba, tuo žinoma, norėdamas iš anksto įsisteigti naujiems Alžerijos valdovams, kurie dar nežinia, kokią politiką ves.

Dėl perversmo priežastį visai spėjama. Bella per daug valdžios buvo pasisavinęs, jis kaltinamas dėl asmens kulto, kaip Stalinas. Nevienas kovotojų dėl Alžerijos nepriklausomybės vadų, šiandien užpečkinutumas, buvo nepatenkinti. Krašto ūkis susmukęs, nesutikimai dėl paskyrimų kariuomenėje, — visa tai, matyt, paskatino sukilimą įvykdyti. Jo vadas pulk. Boume-

dienne yra tik 40 metų vyras. Kai kas jį laiko dar radikalesniu, negu Ben Bella. Jis yra didelis Castro šalininkas, bet kaip jis vairuos Alžerijos laivą, tesužinosim vėliau.

Paskutinėmis žiniomis, dalis Azijos-Afrikos konferencijos dalyvių reikalauja numatyta konferenciją atidėti, bet ji gal bus ir neatidėta.

Alžerija buvo Prancūzijos kolonija, nepriklausomybę išsikovojo 1962 m. liepos 3 d. Ji turi 11 mil. gyventojų.

Mirė rašytojas

Stasys Laucius

Birželio 15 d. Chicagoje netikėtai mirė rašytojas Stasys Laucius, senosios kartos lietuviui gerai žinomo dramaturgo rašytojo Broniaus Laucevičiaus-Vargšo brolis. Velionis buvo gimęs 1897 m. Jo išleista keliolika eilėraščių ir scenos veikalų.

Mirė rašytojas

Emilis Skujenieks

Birželio 11 d. Clevelande po ilgos ligos mirė Emilis Skujenieks, latvių rašytojas, lietuvių kūrinių į latvių kalbą vertėjas, gimęs Bauskėje 1904 m., bet ilgai gyvenęs Lietuvoje, atlikęs karinę prievolę jos kariuomenėje, mokytojas Biržų apskrityje. Jis yra išvertęs Ramono, Spalio, Čiurlionienės, Krėvės, Sruogos, Vaičiūno, Alanto ir kt. autorių kūrinių. Bostono L. Dramos Sambūris vaidino E. Skujenieko verstą Fodora "Brandos atestatą".

New York Times

apie Pabaltijį

Tas visame pasaulyje žinomas dienraštis birželio 15 d. plačiai rašė apie pabaltiečių įteiktą Jungtinėms Tautoms raštą, kuriame prašoma priversti Sovietų Sąjungą pasitraukti iš Pabaltijės.

Laikraštis duoda ilgų ištraukų iš to rašto, kurios rodo, kaip Pabaltijys nukentėjo ir dabar kenčia dėl komunistų okupacijos, kuri tęsiasi jau 25 metai.

Kairėje Vokietijos kancleris Ludwig Erhard, dešinėje Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle. De Gaulle lankėsi Vokietijoje, norėdamas suderinti tų valstybių pažiūras į įvairius svarbius klausimus, bet sugrįžo namo, nežinodamas, ką buvo išsivežęs.

10 generolų "junta" dabar valdo Pietų Vietnamą. Jos priešakyje stovi gen. majoras Nguyen van Thiem, kurį čia matome žygiuojantį pro neseniai ten atsiųstą Australijos karių dalinį.

Mirė prezidentų patarėjas Baruchas

Birželio 20 d. New Yorke širdies smūgis nutraukė 94 m. amžiaus Bernardo Barucho gyvybę. Velionis buvo ilgiau kaip 30 metų prezidentų patarėjas finansiniais klausimais. Jis buvo vienintelis dar gyvas prez. Woodrow Wilsono delegacijos narys Paryžiaus taikos konferencijoje.

Gydytojų draugija nusileidžia

Naujasis Amerikos gydytojų draugijos prezidentas dr. James Z. Appel pareiškė, kad bus priešinamasi, kiek tik galima, socialiniam senųjų žmonių sveikatos draudimui, kol įstatymas nepriimtas ir prezidento nepasirašytas. Bet kai jis įsigalios, gydytojai jo neboikotuos.

Įstatymo sumanymas yra svarstomas kongrese, ir tikimasi, kad šioje sesijoje jis bus priimtas.

Galimi pasikeitimai Sovietų Sąjungoje

Plačiai plinta kalbos apie galimus pasikeitimus Maskvoje. Sakoma, kad bus priverstas pasitraukti partijos sekretorius Brežnevus ir "prezidentas" Mikojanas. Pirmojo vieta, esą, teksianti vienam iš dabartinių Brežnevo padėjėjų Aleksandrui Šelepinui.

Darbininkų streikas Dominikonuose

Amerikos Valstybių Organizacijos komisija pasiūlė tokias sąlygas: visa kariuomenė pereina jos žinion, sudaroma laikinoji vyriausybė, kuri per 6-9 mėn. įvykdys rinkimus. Abi šalys pažadėjo su tomis sąlygomis susipažinti.

Savaitės gale dvi iš trijų unių sąjungų pasisakė prieš pasiūlymą ir paskelbė 3 dienų generalinį streiką protestuoti prieš JAV įsiveržimą. Nuo jo pasisiekimo daug pareis ir minėto siūlymo priėmimas ar atmetimas.

JAV viceprezidentas pas de Gaulle

Viceprezidentas Humphrey su astronautais McDivitt ir White ir jų žmonomis praeitą savaitgalį buvo nuvykęs į Paryžių, kur atidaryta aviacijos paroda. Į ją iš Maskvos atskrido didžiausias lėktuvas, kuriuo gali skristi 720 asmenų arba paimeiti 80 tonų krovinių.

Tokio dydžio lėktuvo dar niekas neturi, tik JAV yra paruošusios planus dar didesniams lėktuvams.

Ta proga viceprezidentas pasimatė ir su prez. de Gaulle, kuriam perdavė Amerikos prez. Johnsono lankėjimus. Jų pasikalbėjimas užtruko valandą su viršum, todėl sakoma, kad tai buvo vien mandagumo vizitas, bet buvo kalbama ir opiais politikos klausimais. Greičiausiai, Humphrey mėgino palankiau nuteikti de Gaulle JAV politikai Vietname ir Dominikonuose.

Wilsono taikos misija

Anglijos premjero Wilsono pasiūlymu, Britanijos Bendruomenės atstovai nutarė sudaryti 4 valstybių misiją, kuriai vadovaus patsai Wilsonas. Ji aplankys Washingtoną, Pekingą ir abiejų Vietnamų sostines, jei žinoma, visur bus įsileista. Kinija jau pa sakė, kad tai yra imperialistų sugalvota apgaule.

Šiuo metu taika Vietname nėra įmanoma, nes jos nenori nei partizanai, nei jų rėmėjai Šiaurės Vietnamas ir Kinija. Partizanai per vasarą liūčių metu turi geras sąlygas kovoti, todėl ko jiems norėti karą baigti. O rudenį pažiūrės, kokia bus padėtis, tada gal susitiks ir pasiderės, jeigu karu bus nieko nelaimėję.

Panaikino dalį akcyzo mokesčių

Kongresas priėmė ir prezidentas jau pasirašė ar tuoj pasirašys įstatymą, kuriuo panaikinami kai kurie akcyzo mokesčiai. Tų mokesčių viso labo bus sumažinta 4.7 milijonų dolerių, kurie paliks pirkėjų kišenėse kitiems reikalingams.

Tuo būdu turės atpigti 10% kailiai, brangenybės, lagaminai, foto aparatai, šaldytuvai, televizijos ir radio aparatai, muzikos plokštelės, elektriniai, dujų ir alyvos krosnys, kosmetika ir kt., nes tiek tom prekėm buvo uždėta akcyzo mokesčio.

Automobilių akcyzo mokesčio dabar bus imama ne 10%, bet tik 7%, o vėliau ir tie bus panaikinti.

Ar buvo prasmės bombarduoti džungles P. Vietname?

Didieji JAV bombonešiai iš Guam salos bombardavo Pietų Vietname komunistų užimtas džungles. Žuvo 8 kariai, medžiaginių nuostolių 20 mil. Priešo nuostoliai neaiškūs. Ginčai dėl bombardavimo prasmingumo.

Birželio 15 d. 27 didieji JAV bombonešiai iš Guamo salos, kuri yra už 2,500 mylių nuo Vietnamo, daužė džungles 30 mylių nuo Pietų Vietnamo sostinės Saigono. Karinė vadovybė turėjo žinių, kad ten yra gerai įsistiprinę žemėje iškastuose bunkeriuose komunistai, bet vyriausybės kariuomenė negalėjo ten įžengti. Lengvieji bombonešiai negalėjo mažomis bombomis iš labai aukštai medžiais apaugusio miško komunistų išvaryti, todėl buvo pasiūsty didieji bombonešiai, kurie 45 minutes metė 1,000 svarų bombas. Viso labo numesta 1337 bombos 2-jų kvadratinų mylių plote.

JAV dėl to žygio neteko 8 karių, kurie žuvo susidūrus ore dviem lėktuvams, skrendant per vandenyną.

Suduzę lėktuvai atsiėjo \$20 mil., bombos—\$400 tūkstančių, kitos išlaidos—\$440 tūkstančių. O kokie to bombardavimo vaisiai?

Dėl jų ginčijamasi. Pasiuntus iširti bombarduotą vietą prieš aukų nerasta. Tai kokia prasmė, sako, buvo bombarduoti? Karinės įstaigos yra kitos nuomonės. Jos tvirtina, kad jei priešas suspėjo iš anksto pasitraukti, tai ne aviacijos kaltė — ji savo darbą atliko gerai. Ji parodė komunistams, kad tuščios jų viltys sutelkti didesnes pajėgas prie Saigono ar Danango stovyklų, nes jos tuos taikinius užimti, nes jos bus JAV aviacijos išblaskytos. Be to, šitas žygis sustiprino vietnamiečių pasiryžimą priešintis komunistams.

Didelės riaušės

Lacnijoje, N.H.

Praeitą šeštadienio vakare kilo didelės riaušės Weirs ežero paplūdimy prie Lacnijos miesto. N.H., kur buvo suvažiuavę keliolika tūkstančių jaunuolių į motociklų lenktynes. Riaušininkai degino automobilius ir namus.

Daugiau kaip 300 policininkų ir tautinės gvardijos karių riaušininkus išsklaidė ašarinėmis dujomis ir kitomis priemonėmis, bet tai truko keturias valandas. Yra kelios dešimtys sužeistų, apie 100 suimtų.

Tai huliganų grupės siautėjimas, kuri, sako, jau ir kitur yra panašiais darbais pasižymėjusi.

Nauja valdžia Pietų Vietname

Dešimtys karių taryba ministerių pirmininku paskyrė oro pajėgų viršininką 35 metų aviacijos maršalą Ky. Jis į kabinetą pakvietė 14 civilių ir 3 karius.

Marš. Ky žada labai griežtai bausti visus, kurie bus priešingi vyriausybei, ypač spekuliantus ir kitus sukčius. Su ryžių aukštomis kainomis jis žada šitaip kovoti. Sukvesti 28 didžiųjų ryžių pirklių ir pasakyti, kad per 15 dienų turi kainas sumažinti, arba vienas jų bus sušaudytas. Jeigu pirkliai bus labai užsispyrę, tai ta "ceremonija" bus tęsiama, kol paskutinis pirklys bus sušaudytas.

Per 19 mėnesių jau pasikeitė 9 vyriausybės. Kiek laiko pavyks Ky išsilaikyti, parodys ateitis.

Jungtinių Tautų

20 metų sukaktis

Birželio 26 d. sueina 20 metų, kai San Francisco mieste buvo įkurta Jungtinių Tautų Organizacija. Tada tikėtasi, kad ji pajėgs visus tarptautinius nesusipratimus išspręsti taikiu būdu, bet gyvenimas parodė, kad tai būtų tik gražios svajonės. Šiandien jau daug kas siūlo tos organizacijos pagrindus peržiūrėti ir pakeisti taip, kad ji eiti tikties realaus gyvenimo reikalavimams, kuriems ji ir buvo tada kurti, kad ji nebūtų tik burnų asinimo įstaiga.

Winston Churchillio žmona, 80 m. amž., pakelta į perų luomą. Tuo būdu ji turės teisę sėdėti lordų rūmuose.

Strėlė rodo Cam Rahn Bay, kur JAV karo inžinerijos dalinio 2,500 karių įruošia didelę karių stovyklą.

Mirusio valia reikia vykdyti

"Keleivis" gegužės 19 d. laidoje priminė velionio Kazimiero Pratapo palikimo reikalą. Kaip žinoma, jis moksleiviams šelpti fondui paliko per \$30.000. Klausėme, ką daro to fondo globėjai su tomis lėšomis, kodėl jų neskirsto, nors jau praėjo daugiau kaip metai, kai velionis mirė.

Siame numery kitoj vietoj spausdiname vieno to fondo globėjo Juozo Lekio paaiškinimą. Jį paskaityt matome, kad reikalas yra blogesnėje padėtyje, negu manyta.

Pasirodo, kad trys globėjai, dar darbo nepradėję, jau negali susitarti, kad jų dauguma nesupranta ar nenori suprasti savo pareigų ir visai neįsivaizduoja tos atsakomybės, kokia jiems yra uždėta, sutikus būti to fondo globėjais. Jie nesupranta, kad taip, kaip iki šiol, elgdami, sunkiai nusikalsta mūsų visuomenei, o ypač jais pasitikėjusiam velioniui K. Pratapui.

Velionis, pasitikėdamas jų gera valia, pavedė jiems savo sunkiai uždirbtą palikimą tvarkyti taip, kaip jis dar gyvas būdamas nusprendė. Jis savo santaupas paliko gražiausiam tikslui — mokslo trokštančiam, bet lėšų neturinčiam lietuvių jaunimui remti. Tokio jaunimo turime nemažai. Tai patvirtina ir J. Lekys rašydamas, kad per trumpą laiką gavęs apie 20 prašymų. Tokių prašymų gavo, be abejonės ir kiti globėjai. Juk visi mokslus einantieji nori juos kuo greičiau baigti, bet dažnai dėl lėšų stokos nevenas tai padaryti negali. Jeigu tokie jau prieš kelis mėnesius būtų gavę iš fondo paramos, šiandien gal jau būtų mokslus baigę, ir mūsų visuomenė jau būtų praturtėjusi keliais naujais intelektualais. O štai dėl fondo globėjų netinkamo pareigų ėjimo ta pagalba buvo sutrukdyta, todėl ir sakom, kad šie valios vykdytojai nusikalsta mūsų visuomenei.

Bet dar labiau jie nusikalsta tam, kuris iš visų savo artimųjų juos laikė tinkamiausiais ir patikimiausiais tam palikimui tvarkyti taip, kaip jis norėjo. Jie moraliai nusikalsta velioniui Kazimierui Pratapui.

Velionis Kazimieras Pratapas, kape gulėdamas, šiandien nebėgi protestuoti, kad jo valia nevykdoma, nebėgi sudrausti kai kurių tų globėjų. Šiuo atveju už kilnųjį velionį turime viešai kalbėti mes visi ir giežtai reikalauti iš globėjų sąžiningumo ir tinkamų pastangų atlikti pasitaptą pareigą. Taip daryti turime teisę, nes velionis K. Pratapas savo palikimo didžiąją dalį paskyrė visuomenės reikalams, o ne kuriam ten Pilypui iš kanapių pasinaudoti.

Visuomenė yra gyvai suinteresuota, kad to jai skirto turto niekas pro plyšius neištrankytų ir nenusineštų į savo krūmus, kad to turto sąskaiton būtų nepadaryta nereikalingų ar savanaudiškų išlaidų, kad jo apyvarta būtų visada ir visiems žinoma. Tai turi gerai įsidėmėti to palikimo globėjai.

K. Pratapo pavyzdys rodo, kad svarbu sugėbėti net tik protingai gyvenant taupyti, bet nemažiau svarbu ir pasirūpinti, kad tos santaupos, jų savininkui mirus, būtų tinkamai ir pagal norą naudojamos. Šiandien tikrai jau turime pagrindo abejoti, kad K. Pratapo palikimas bus naudojamas taip, kaip jis norėtų. Žinoma, mes labai apsidžiaugtume, jei šiuo atveju suklustume. Vis dėlto ir dabar aišku, kad velionis būtų daug išmintingiau padaręs, jei tas lėšas būtų pavesęs tvarkyti kariai nors mūsų organizacijai. Tokių organizacijų turime ne vieną. Bet padarytos klaidos jau nepataisys. Tad belieka tik gyviesiems iš viso šio nesusipratimo pasimokyti.

NUGALĖSIME IR JOHNSONĄ

Taip dabar galvoja JAV komunistai. Dar prieš metus jų reikalai buvo visai blogi. Narių skaičius labai sumažėjo, savo tarpe grūmėsi Maskvos ir Pekingo šalininkai. Pagaliau maskviniai paėmė viršų, šiandien jie turi nemažą lėšų ir jų organizacinę veiklą pagyvėjo.

Nuo šių metų pradžios jau buvo neviena sričių vadų konferencija. Jose partijos vadas Hull informuoja apie dabartinę partijos padėtį ir ateities darbų planus.

Partijos suvažiavimą, kurio nebuvo nuo 1959 m., nutarta sušaukti 1966 m. Chicagoje. Dabar esąs labai svarbus šių dienų uždavinys kurti naujas komunistines kuopas unijoje, naujus "progresyvinus jaunimo klubus". Šiems reikalams skiriama nemažai lėšų.

Hull sako, kad per praeitį rinkimus komunistai visas savo pastangas dėjo kovai prieš Goldwaterį. Jis pralaimėjo. Šiandien, sako jis, komunistai turi kovą nukreipti prieš tą, kuris nugalėjo Goldwaterį, būtent — prieš Johnsoną. Turinčios būti mobilizuotos visos jėgos puolimui sustiprinti prieš Johnsono užsienio politiką, ypač Vietnamo ir Dominikanos.

Hull labai patenkintas, kad jų šūkį "Gana McNamaro karo" (tai yra Vietnamas) pasisavino ir kai kurie "JAV progresyvieji sluogsniai".

Iš "Keleivio" 60 metų sukaktuvinio banketo. Viršuje iš kairės į dešinę "Naujienu" vyr. redaktorius dr. Pijus Grigaitis, buvęs "Keleivio" redaktorius Stasys Michelsonas ir senas laikraštininkas, kelių knygų autorius Kipras Bielinis.

Apacioje sėdi L. Janušienė ir Margareta Michelsonienė, stovi Stasys Grižė, Jurgelėvičius, Jackus Sonda, Eufrazina Mikužytė ir Kipras Bielinis.

Kas kitur rašoma

LAISVĖ IR VILNIS NEPASAKO TEISYBĖS

Dženė Bondzė buvo trupučiui neišsėpusi mergelė. Kada ji pasirodė Brooklyne, tai sekė "ekstra" kairiuosius — A. Bimbą, Abaką-Akelaitį, V. Boviną ir kitus "smarkiųjų" revoliucionierių. Sakoma, kad ji net ir gyvenusi su F. Abaku, bet tuščiata...

Kai ta Bondzė mirė, tai, praedant Bimba ir Baigiant Margaretą Kavaliauskaitę (dagar Margaret Cowall), buvusią Undžiene — Krombainienę, — visi pasakoja, ka ji buvusi kalbėtoja, dalyvavusi demonstracijose ir tt. Žodžiu, dabar norima ją įkelti į komunistų dangų ir jų šventųjų tarpą. O iš tikrųjų ji buvo visai kitokia, negu dabar kodyluojama.

Kai F. Abakui nusibodo su Džene tasytis, jis jai įkalbėjo vykti į Sovietų Sąjungą "mokslų" eiti. Ji paklausė. Nuvykus į Maskvą, jos į mokyklą nepriėmė. Tada Bondzė atsidūrė beprotinamy. Komunistų eilėse kilo "trevoja". Zigmąs Angarietis atsiuntė įsakymą tokių kiaušelių daugiau nekrešti. Su įsakymu grąžino atgal ir Bondzė į kapitalistiskąją Ameriką.

Bimbiniui jaučia, kad negroziai pasielgė su Bondzė, ją pasiūsdami į komunistinį "rojų", todėl jie dabar, lyg tikintieji į pomirtinį gyvenimą, turbūt bijo kad Bondzės dvasia jų naktį nepakratytų už gerklų. Dėl to, matyt, ir kelia ją į aukštybes, dėl to ir aiškina tikintiesiems, kad ji buvusi "kalbėtoja ir veikėja"...

Pažįstamas

O KO JIE BRAUNASI Į MĖNULĮ?

"Vilnis" rašo, kad "reakcinių rateliuose kyla mintis, kas (? Kel. red.) žmogaus siuntimo į Mėnulį programa daug padėtų gynybai, krašto saugumui, galima būtų panaudoti išvystymui karinio pajėgumo kosmose "saugojimui pasaulyje taikos".

Taip Maskvos triūbininkų laikraštis aiškina, kodėl JAV mėgina pasiekti mėnulį. Bet juk Sovietų Sąjunga pirmoji ten pradėjo brautis. Kodėl "Vilnis" nepaaiškina, kuriuo tikslu Maskva tam reikalui leidžia bilionus?

KUO "LAISVĖ" DŽIAUGIASI

Kitas Maskvos davatų laikraštis "Laisvė" džiaugiasi, kad dabar nevaržomai galima gauti iš Sovietų Sąjungos visokio propagandinio šlamšto. Girdi, tai "džiulė Amerikos žmonių pergalė".

Bet kodėl "Laisvė" nieko nerašo ir nereikalauja, kad ir iš Amerikos būtų galima siųsti į Lietuvą čia išleistas lietuvių knygas ir laikraštius? Kodėl net nekalčiausio turinio knygelė negali iš čia į Lietuvą pakliūti?

"Laisvė" skelbiai laisvės šalininke, bet ji pripažįsta laisvę tik komunistiniams agitatoriams, šnipams ir komunistinei propagandai, kurių vienintelis tikslas nuoditi demokratine visuomene ir verbuoti sau apkavilintus šalininkus.

Žinoma, dabar "Laisvė" yra ko džiaugtis, nes čia komunistine makulatūra bus užverstos lentynos, o Lietuvos Vakarų pasaulio laisvas žodis vistic nepasieks. Tai reikia visiems įsidėmėti.

MILIONAI PABĖGĖLIŲ

Prie Jungtinių Tautų veikia specialus skyrius, kuris rūpinasi pasaulio tremtiniais. Tokių tremtinių yra labai daug. JTO suregistruota per dešimt milijonų. Vien Indijoje yra du milijonai tremtinių iš Pakistano, Hon Konge pusantro milijono pabėgėlių iš Kinijos, milijonas tremtinių pasitraukė iš šiaurės į pietų Korėją, beveik tiek pat yra P. Vietname šiaurės vietnamiečių, milijonas arabų laukia grįžimo valandos prie Izraelio sienų. Europoje dar yra 113 tūkstančių tremtinių, kurių tarpe keli tūkstančiai lietuvių. Jie negalėjo (kiti nenorėjo) niekur kitur pastoviai įsikurti. Balfas daugeliui jų padeda pinigais, rūbais, vaistais ar pan.

Kiek lietuvių tremtinių yra Lenkijoje, sunku pasakyti, nes daugelis ten gyvena svetimom pavardėm, bijodami persekiojimo, "patapo" lenkais. "Plačioje tėvynėje" Sovietų Rusijoje, ypač Sibire, taip pat dar yra nesuskaitomi tūkstančiai lietuvių, kuriuos takeliais ir takais "didysis brolis" išvarė iš namų į rytus. Jų likimas yra pats baisiausias, nes kędami badą ir šaltį, negali savo dalia pasiskusti, o ir mirus niekas ten kryželio nepastato, nei parašo nededa, net į mirusių knygą neįrašo. Jungtinių Tautų aukštasis tremtinių komisaras F. Schnyder gyvena Genevoje. Š. m. balandžio 5 d. tremtinių šalpos organizacijos surengė jo pagerbimą, kuriame Balfui atstovavo kun. L. Jankus.

DAR K. PRATAPO MOKSLEIVIŲ FONDO REIKALU

Tą reikalą "Keleivis" priminė gegužės 19 d. laidoje. Jis klausia, kodėl iki šiol tas fondas nepradeda veikti, kodėl jis nevykdo velionio K. Pratapo taip gražiai išreikšto noro remti neturtinčius mokslo siekiančius lietuvius.

As, kaip testamentą vykdytojas, mažai ką begaliu pridėti prie to, ką esu rašęs "Keleivy" 1964 m. lapkričio 26 d. ir "Sandroje" lapkričio 27 d. laidoje. Pagal testamentą, kuris teisėju patvirtintas, minėto fondo globėjais (trustees) yra Joseph Sakalauskas, Stanley Klinga ir Joseph Lekys. 1964 m. spalio 22 d. aš jiems perdaviau visą K. Pratapo testamentu skirtą Moksleivių Fondui sumą. Nuo tos dienos fondas galėjo pradėti ją skirstyti, žinoma, pirma paruošęs taisykles. Turėdamas galvoje, kad tas taisyklės visiems kartu nebus sunku netrukus paruošti, aš paskelbiau spaudoje visų trijų globėjų vardus ir adresus ir patariau norintiems parama pasinaudoti kreiptis nurodytais adresais.

Nežinau, kiek mano kolegų tų prašymų gavo, bet aš jų gavau apie porą dešimčių. Su tais laiškais aš kreipiausi į kitus globėjus, ragindamas kuo greičiau paruošti taisykles ir pradėti lėšų skirstymą, bet jie atsisakė su manim ne tik tartis fondo lėšų skirstymo, bet ir kalbėti tuo reikalu. Todėl aš ir

Diplomatas nesiruošia tam, ką nori pasakyti, bet ilgai ruošiasi tam, ką nori nutyli. Talleyrand

Tautų virškinimas Sovietijoje

J. Vlks

Kremliaus pero komunistai giriasi, kad jie esą tautų laisvintojai, mažų tautų globėjai, bet rūstūs sovietinio gyvenimo faktai rodo visai ką kitą.

Po pirmojo pasaulinio karo Suomijai nepavyko visų savo žemių apginti. Toji sritis, kur be suomių gyveno suomiams giminingi kareliai, atiteko Sovietų Rusijai. Pradžioje buvo ten įkurta Karelių-Suomių sąjunginė respublika. Tenykščių gyventojų tarpe rusai nesudarė nei 10 procentų. Dabar Karelių-Suomių sąjunginė respublika paversta tik autonominė sritis, ir 1959 m. surašinėjant tenykščius gyventojus karelių rasta vos 13.1 nuošimčio, suomių 3 nuošimčiai, o rusų 63.4 nuošimčio!..

Sovietų Sąjungoje gyventojų persikeldinimas yra suvaržytas. Tik pati vyriausybė iš vienos vietos gyventojus kelia į kitą. Ir Karelių-Suomių sąjunginės respublikos tenykščiai gyventojai buvo valdžios tolydžio išeiklinami, ir jų vienoje apgyvendinami rusai.

Kas skaitė H. Tautvaisienės knygutę, kurią 1962 m.

Visos 81 komunistinės partijos remia revoliucinius karus, kuriuos jos vadina išlaisvinimo karais, bet kur tik laimi, ten tautos žiauriai pavergia.

Sibiro Jakutijoje iš seniau rusas gyventojas buvo retas svečias, jų būta tik valdininkų. Dabar jakutų žemėje teliko tik 46.4% vietinių, o rusų jau 44.9%. Ten dar yra ištremtų kitių tautybių, jų tarpe ir lietuvių, iš vergų stovyklų atgabentų miškų kirsti.

Gal skaudžiausiai yra nukentėję kalmukai. Jie perėjo karo metu be pasigalėjimo buvo tremiami, šaudomi ir kitaip naikinami. 1959 m. jų savo žemėje tesurasta tik 35.14%, o rusų 55.9%. Dar yra ir kiti tautybių atkeltų gyventojų.

Na, o ir pavergtoje Lietuvoje rusų ir ukrainiečių jau atsirado beveik 10 kartų daugiau, negu jų buvo nepriklausomybės metais. Gi Klaipėdos krašte, kur seniau rusai ir su žiburiu negalėtų rasti, dabar jie jau daugumoje, jau užplūdę visą tą kraštą.

Panašiai yra "laisvinamos" Sovietijoje ir kitos tautos. Tai nėra tik šiaip sau savanoriškas gyventojų kilnojimas iš vietos į vietą, bet sąmoningai varoma Sovietų Sąjungos valdžios rusifikacijos politika ir tautų naikinimas.

Toks skaudus likimas laukia ir mūsų tautos, jeigu rusų okupacijos režimas ilgiau išsilaikys. Nors, turimomis žiniomis, lietuviai ir atspariai laikosi, bet vis dėlto rusifikacija sistemingai vykdoma, gyventojai vežiojami į kitas sovietines sritis, o ir pačioje Lietuvoje per mokyklas, komunistines organizacijas, spaudą ir kitom priemonėm jie yra neatlaidžiai rusinami.

Šitai rusai tikrai laisvina savo pavergtas tautas nuo gimtosios žemės, gimtosios kalbos ir net laisvės supratimo.

Joseph Lekys

Kalbėti tiesą yra buržuaziniai prietarai. Melas yra pilnai pateisinama priemonė. Leninas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Protesto demonstracija
labai gerai pavyko

Mūsų kolonija Lietuvos okupacijos 25 metų sukaktį tikrai tinkamai paminėjo.

Sestadienį, birželio 12 d., prie miesto savivaldybės rūmų buvo surengta genocido (tautų naikinimo) paroda, kurioje fotografijomis buvo pavaizduotas komunistų žiaurumas Lietuvoje. Paroda matė keli tūkstančiai amerikiečių. Iš jos nuotraukų įsidėjo tą pačią dieną ir vietos amerikiečių laikraštis.

Birželio 13 d. buvo eisenos nuo Lietuvos Piliečių Klubu prie miesto savivaldybės rūmų. Nors oras buvo labai šaltas, bet eisenoje dalyvavo per 1,000 žmonių, o prie savivaldybės rūmų jų buvo susirinkę dar daugiau. Eisenos priesakyje žygiavo būgnų ir trimitų orkestras, grodamas įvairias melodijas.

Programai prie savivaldybės rūmų vadovavo adv. Richardas Sarapas. Gražias kalbas pasakė JAV kongresmanas Harold D. Donohue, Mass. senatorius Vytautas Pigaga ir miesto tarybos narys George A. Wells.

Iš ten organizuotai buvo einama į Šv. Povilo katedrą, kur buvo atlaikytos specialios pamaldos. Giedojo jungtinis choras, kuriam vadovavo vargonininkas Vincas Burdulis. Gražų pamokslą apie lietuvių kančias pasakė vienuolis kun. Jurgelaitis.

Kitą dieną vietos laikraštis Worcester Telegram visai plačiai aprašė duodamas ištraukų iš kalbų ir išdėdamas eisenos nuotrauką.

Sitam minėjimui ruošti buvo sudarytas didelis komitetas su garbės nariais—prel. K. Vasiu, kleb. kun. J. Jutkevičium ir kun. J. Bakanu priesakyje.

Darbo komitetas: pirm. Pr. Stanelis, sekr. J. Svikla, izd. P. Molis, nariai L. Jokubauskas ir J. Pipiras.

Aiskiais reikalais rūpintis buvo sudarytos kelios komisijos.

Reprezentacinė: A. Staliūnionis, adv. R. Sarapas ir Ed. Struckus.

Propagandos: Pr. Pauliūkonis, be to dar J. Krasinskas, Ed. Meilus ir R. Sarapas.

Parodos: Ed. Danielius, L. Jokubauskas.

Plakatu: J. Lendraitienė, Pr. Račiukaitis, Alg. Krasinskas ir pats pirm. P. Stanelis.

Finansu: P. Molis, Ie. Pigaga, V. Židžiūnas, Palilūnas ir L. Misiūnas.

Pamaldų: kun. J. Bakanas, kun. J. Stenonaitis, M. Watkins ir Ed. Danielius.

Rezoliucijomis rūpintis: adv. R. Sarapas, o esenai vadovauti—legionierių posto vadas J. Drumstas.

Ivairius leidimus demonstracijai išrūpino miesto balsavimo komisijos pirm. Antanas Staliūnionis.

Gavo pilietybę

Birželio 10 d. JAV pilietybę gavo Irena Juodaitytė, Donela ir Kazys Tvaronai.

Baigė aukštesniąją mokyklą

Janet A. Steponavičiūtė, Ruth Bučinskaitė, John Bendoris, Joyce Sabulytė, Viktoras Kiselaits, Vincas Janušas ir Leonardas Pukas.

Serga Dvareckų dukterys

Jono ir Malvinos Dvareckų dvi dukterys sunkiai sergi ir gydomos ligoninėje. Linkni joms greičiau pasveikti.

Komunistų cypdavatkė
keikiasi

Viena vietos komunistų cypdavatkė keikia dalyvavusius demonstracijoje praeitą sekmadienį. Ji netrukus vyks į komunistų okupuotą Lietuvą jau ne pirmą kartą. Turbūt, ji tikisi iš Kasygino gauti medalį.

Mano padėka

Noriu padėkoti sveikinušiams mane mano 70 m. amžiaus sukakties proga: pusbroliui Mikui, jo žmonai Teresei ir sūnui Albertui, gyv. Montevideo (Urugvajuje), Kostui Babrauskui, Petriui Krauceliui, Jonui Stankevičiui, sūnui Algirdui ir Julijai Krasinskams ir jų vaikams, sūnui Juozui ir Keleivio redaktoriui Jackui Sondai.

Svečiavosi

Bronė ir Aleksas Juškos iš Gardnerio svečiavosi pas Bronę ir Juliją Sviklas, o Gaidienė iš Nashua, N.H., pas Alubavičius ir Lorą ir Juliją Gaidžius. Jie dalyvavo ir lietuvių demonstracijoj birželio 13 dieną.

Mirė

Birželio 12 d. Šv. Jono kapuose palaidotas miesto tarybos narys, buvęs miesto majoras James D. O'Brain, 57 m. amž., geras lietuvių bičiulis.

Tą pačią dieną palaidotas Petras Rupeika, 68 m. amž., ir Kazimieras Šalaviejus, 65 m. amžiaus.

J. Krasinskas

Kairėje... Kubos diktatoriaus sesuo Juanita Castro, dešinėje atstovų rūmų priešamerikinei veiklai tirti komiteto pirm. Wilis. Juanita Castro liudijo minėtam komitetui. Ji gyrė prez. Johnsono politiką Vietname ir Dominikonuose.

Brandeis universiteto stipendininkas Alfred Conague, 19 m. amž., pagaliau pateko į policijos rankas. Jis prisipažino per trumpą laiką išžaginęs keliolika 10-13 metų mergaičių, nusiviliodamas jas ant didelių namų stogų.

Filmų aktorius Burtono buvusi žmona ištėkėjo už ilgaplaukio naktinių klubų dainininko Jordan Christopher. Jis yra 24 m. amž., o ji 36 m. Abiem tai antros vedybos.

KONSULATO IESKOMI

Gudaitienė-Bagužaitė, Apolonia, vyras Gudaitis, Adolfas, dukterys Loreta ir Rita.

Gudaitis, Alfonsas, gyvenęs Kanadoje, Hamilton, Ontario.

Gudelevičius, Raimundas ir jo brolis, gyveno St. Nicholas Street, St. Clair, Pa.

Januševičius, Andrius, gyvenęs Mahanoy City, Pa.

Kazlauskienė-Ramanauskaitė, Ieva, Baltraus žmona, buvusi Mažeikienė, ir jos duktė Vernica-Kazlauskaitė, Ieva.

Klaunienė (Klaunė)-Vaičiūlytė, Ona, ir jos motina Vaičiūlienė-Gabrytė, Magdalena, gyvenę Pittsburgh, Pa.

Maciūnas, Jeronimas, Juozo sūnus, iš Titkonų k., ir žmona Maciūnienė-Petrauskaitė, Marijona, gyveno New Philadelphia, Pa.

Mackevičius, Antanas ir Juozas, Jokūbo sūnus; Antano vaikai Jonas, Pranė, Veronika; Juozo vaikai Anelė, Jonas, Pranė. Gyveno Brooklyn, N. Y.

Saltonaitė, Karolina, Antano Saltono duktė, gyveno South Boston, Mass.

Sidlauskaitė, Elena, Emilė ir Keidė (gal Kotryna?), Kajetonos dukterys, gyveno Elizabethport, N. J.

Valtaite (Valtas) Liucija, Zulonaitė, Elena, Ona ir Regina, Petro Zulono dukterys.

Iškomieji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y., 10024.

URUGVAJUS

(Tėsinys)

Vaziuoju F. Matulio
aplankyti

Paėmęs pusantros dienos pas St. Zuoką Rio Branco mieste, grįžtu į Treintą y Tres miestą už 135 kilometrų, kur gyvena Ferdinandas Matulis.

Tai kitas buvęs veiklus Urugvajaus lietuvių socialistų ir Kultūros Dr-jos narys, gabus vaidintojas, ne kartą yra vaidinęs Kultūros Dr-jos vakaruose.

F. Matulis jau nebe pirmos jaunystės, bet dar jaučiasi gerai. Tik tas kraujo spaudimas kartais pakamuoja.

Dabar jis turi porą namų mieste ir už 12 kilometrų už miesto 200 ha žemės. Lietuvoje tokio žemės ploto užtektų gerai gyventi, bet ne čia.

F. Matulis Ezerėnų padangės stambaus ūkininko sūnus, kelerius metus mėginęs ūkininkauti. Jau turėjęs įsigijęs traktorių ir kitus įrankius, 800 avių ir daugiau nei 400 raguočių ir keletą arklių, bet dėl sveikatos ir kitų priežasčių grįžęs į miestą ir čia nebloggeri verčiasi statyba.

Jis man papasakojo, kad vieną metų daugiau kaip pusę savo žemės užsėjęs avižomis. Jos gerai užderėjusios. Jis jau ruošsis jas pjauti, bet užėjęs toks lietus su ledu, kuris viską su žeme sumaišęs.

Kitais metais bandęs saulėgražas pasėti. Jos taip pat gerai užaugusios, bet jų surėmimas atsiėjęs brangiau, negu jos vertos.

F. Matulis pavežiojo mane po miestą, buvo nuvežęs ir į kapines, kur amžinai ilsisi ir 3 lietuviai: iš Kauno kilęs P. Vaiciekauskas, iš Ezerėnų apskr. kilęs P. Steponavičius ir iš Ukmergės kilęs L. Binkys, kurį nužudė plėšikai.

Duane Earl Pope, 22 m., paklauskęs kolegijos prezidento, kuris jam prieš 2 savaites įteikė diplomą, atsisakymo, pasidavė policijos rankas ir pasodintas Kansas City, Mo., kalėjime. Jis kaltinamas apipildęs ūkininkų banką Big Springs, Nebr., nužudydami 3 banko tarnautojus, o vieną sunkiai sužeisdamas.

Treinta y Tres miestas nedidelis, apie 25,000 gyventojų, bet gerai sutvarkytas. Pačiame centre Balandžio 19 aikštėj stovi 33 nepriklausomybės kovų didvyrių paminklas. Viena jo šone yra surašytos tų didvyrių pavardės, o kitame parašas: Laisvės, laisvės, rytečiai! Šis šauksmas tėvynę išgelbėjo.

Tai gausus istorinis paminklas, kuris liudija, kad šios šalies žmonės kovojo ir mirė dėl jos laisvės ir nepriklausomybės.

M. Krasinskas

MIAMI, FLA.

Išlismės Kaulakių
rezidencijoje

Birželio 26 d. Ona ir Alfonsas Kaulakiai ruošia savo rezidencijoje iškilmingus pietus. Įėjimas visiems lietuviams laisvas. Reikėtų sugerbtai kilti šeiminkų samanyną ir kuogausiausiai susirinkti.

Vaisėse bus lietuviškos dešros su troškintais kopūstais, taip pat ir tropiškų mangų blynėliai. Kas norės, galės gauti alkoholinių gėrimų, už kuriuos reikės atskirai mokėti.

Pietūs prasidės 1 val. Visi kviečiami dalyvauti, taip pat ir atvykusieji iš šiaurės lietuvių. Pietūs bus duodami dideliame Kaulakių sode, gryname ore.

Pelnas, gautas iš gėrimų, ir aukos yra skiriamas Vario 16 d. gimnazijai paremti per Balfo skyrių Miami.

Skambinti tel. MO 1-1463, adresas: 4763 SW 82nd St., Miami Fla.

W. HARTFORD, CONN.

Mirė I. Mizarienė

Birželio 6 d. mirė Ieva Razanauskaitė - Mizarienė, kilusi iš Punios, Alytaus apskritys. Mirtis įstigo ją netikėtai svečiuose pas anukę Zuzaną ir Stanislovą Šalcauskus Burlingtone, Conn. Palaidota Šv. Juozapo kapinėse Bristoly, kur jau 10 metų šisi jos vyras Cezaris. Paliko liūdinčius sūnus Juozas ir žmona Terryville, Conn., duktė Ona ir žentas Jonas Silvestravičiai W. Hartford, Conn., su kuriais velionė gyveno.

Velionė daug metų gyveno Terryvilleje, kur turėjo valgomųjų dalykų krautuvę. Prieš 15 metų krautuvę pardavė ir su žentu atsikėlė į W. Hartfordą.

Į šeimėnį ir laidotuves buvo suvažiuavę daug giminų, draugų ir pažintų. Jos brolis Vincas Mizara dėl nesveikatos negalėjo iš Lawrence, Mass., atvažiuoti, bet atsiuntė gėlių vainiką. Jo sūnus su žmona dalyvavo.

Birželio 6 d. mirė Ieva nui Juozui ir jo šeimai, dukrai Onai ir žentui Jonui Silvestravičiams ir anūkei Zuzanai ir jos vyrui Stanislovui Šalcauskiams.

Išėjus amžinai, miela Ievute! Ir mes netrukus ateisime tuose pačiuose kapuose į šeimą.

Ona M. Ručinskienė

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Socialdemokratų kuopos
susirinkimas

Birželio 10 d. įvyko Brooklyn kuopos lietuvių socialdemokratų narių susirinkimas. Buvo pasidalinta išpūdžiais ir mintimis apie buvusį Amerikos lietuvių socialdemokratų atstovų suvažiavimą. Nutarta kitame susirinkime smulkiau panagrinėti suvažiavimo rezoliucijas.

Taip pat buvo prisiminta Keleivio 60 metų sukaktis ir ta proga surušta viešnagė.

VI. Barčiauskas ir A. Šulaitis dėl nesveikatos negalėjo susirinkime dalyvauti. Nutarta sergančius aplankyti ir pareikšti užuojautą.

Posėdžiui pirmininkavo adv. S. Briedis, sekretoriavo J. Pakalka. Savo mintimis ir išpūdžiais pasidalino, be pirmininkaujančio ir sekretoriaujančio, dar K. Bielinis, Br. Spūdienė, V. Kalvelis, J. Rimavičius ir kiti.

Lietuvių diena

Pasaulinėje parodoje New Yorke birželio 13 d. su geru pasisekimu buvo atlikta Lietuvių dienos programa.

Ta proga prisimintas prieš 24 metus buvęs Lietuvoje žiaurusis birželis — komunistų surengta žmonių medžioklė vergijon. Prie praeitais metais pastatyto lietuviško kryžiaus-smūkelio padėtas vainikas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti. Ypač nuotaikingai skambėjo jungtinis choras, sugiedojęs JAV ir Lietuvos himnus ir pabaigoje Marija, Marija.

Tose išlismėse dalyvavo daugiau kaip tūkstantis lietuvių. Vėliau Vatikano paviljone buvo pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Trečią valandą New Yorko didžiuliam paviljone prasidėjo Lietuvių dienos meninė programa. Ji taip pat pradėta JAV ir Lietuvos himnais ir invokacija. Jungtinis New Yorko mišrus choras ir atskirai dar vyrų choras darniai padainavo, o čia taip pat dalyvavo solistai Leone Mathews ir St. Citvaras. Chorams pakaitomis vadovavo VI. Baltrušaitis, V. Strolia, M. Liuberskis ir A. Visminas. Be to, jauni mas gražiai pašoko keletą tautinių šokių. Ypač pasižymėjo jaunesnieji šokėjai. Šokius vedė nenuilstama to meno srities veikėja J. Matulaitienė.

Lietuvių dienos programą stebėjo keli tūkstančiai žiūrovų, kurių tarpe buvo nemažas skaičius ir lietuvių. Jie visi nuosirdžiai plojo tiek chorams, solistams, tiek ir šokėjams.

Visur trumpą, bet turiningą žodį tarė Lietuvos ge-

neralinis konsulas Vytautas Stasinskas.

Išlismėse su savo vėliavomis dalyvavo Amerikos Lietuvių Legiono ir kitos organizacijos.

Be prof. J. Stuko, Lietuvių dienos organizatoriai buvo: A. Vakselis, E. Kulber, A. Mrozinskas ir jau minėti chorų vedėjai bei tautinių šokių mokytoja.

Invokacijas atkalbėjo prel. J. Balkūnas ir kun. L. Jankus.

Lietuvių diena neabejotinai gerą išpūdį paliko ne tik lietuviams, bet ir kitatautiniams, kurie stebėjo jos programą.

Ar turi šitas
knygas?

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina ... \$0.75

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina ... \$0.60

NIHILISTAI 3 veiksmų tragedija kaina ... \$0.20

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina ... \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STARMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina ... \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr. 4 ir 5, kaina 35 centai

LSDF FOR FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina ... \$5.00

SIELOS BALIAI J. Smolstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina ... \$0.75

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina ... \$0.15

IS DĖMINES LUSNELES, K. Kraudūnė eilėraščiai, 124 psl., kaina ... \$1.00

DELKO ŽMOGIŲ REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

KAI SENOVĖJE ŽMONES PERSISTADYDAVO SAU ŽEMĘ, 28 psl., kaina ... \$0.10

ILSIF STRAIPSNIAI (Kai pasirodė popiežiai, reumatizmas, kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina ... \$0.25

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina ... \$0.20

LIUBINĖ IŠKILMĖ 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina ... \$0.25

ALKOHOLIS IR KODIKAL, kaina ... \$0.25

AINOS APIE LAISVĘ, A. Gedraitis, 32 psl., kaina ... \$0.75

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina ... \$0.30

PAPARCIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakykus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston 27 Mass.

Išrašykite
KELEIVĮ
savo draugam

Iš pavergtos Lietuvos

TEISYBĖ APIE KOLCHOZUS

Dotnuvos Akademijos Žemdirbystės Instituto direktorius agr. P. Vasinauskas Vilniuje leidžiamoje "Tiesoje" rašo kelinės kolchozus įspūdžius. Štai kelios ištraukos, kurios aiškios ir be paaiškinimų:

"Mums sako:

— Vaziuokite į Pabaiską.

Čia aplankome daug kelmų, norėdami gerai pažūrėti, kaip gyvena atsilikėliai. Vėliau buvome kolūkyje "Lenino keliu" ir taip pat lankėmės pas valstiečius. Kada nors galėsiu aprašyti plačiau, koks skirtumas. Tiems, kurie skleidžia gandą, jog atsilikusiame kolūkyje žmonės geriau gyvena, pasiūlyčiau nuvykti į Pabaiską kolūkį ir pažūrėti, kaip gyvena kolūkietis Lisevičius. Tarp kitko mes radom jį verdant naminę degtinę. Jis išsižiojo, pamatęs nematytą vaizdą. Pagaliau apsiraminę klausiamė:

— Kam verdi, pardavinėti?

— Ne, po savaitės Juozapas...

— Bet pats ne Juozapas? Pagaliau žmogelis paaiškina:

— Gyventi sunku. Mes visi po truputį išverdame, po truputį par... — jis nebaigė šio žodžio.

"Pabaisko merginos gražios. Ir joms reikia šilkinų suknelių, reikia laikrodžių... Mama, turėdama priangaunę dukrą, neduoda ramybės tėvui, kad pirktų... Tėvas jokių kitų pajamų neišgaalvoja — verda naminę degtinę."

"Atvažiuojame į Tauragnus, į Teofilio Tilvyčio apdainuotą tėviškę. Brendame per pusynus iš vieno kaimo į kitą, ir vis liūdniau darosi... Žemė čia labai prasta, akmenų labai daug, visuomeninis ūkis labai nuvartas, žmonės gyvena labai skurdžiai... o pirmininko namas visų gražiausias. Užėiname į Tauragnų kolūkio kontorą — užsigulę rašo keli raštininkai. Rašo formoje, kurioje vos pastovi sulysusios karvės, rašo sandėlyje, kuriame grūdų beveik nėra. Kiekvieną šapelį surašo, bet kas iš to? Užėiname pas vieną kolūkietį ir nustembame. Grindys dažytos, langai dažyti, lovos nikeluotos, čia pat naujitelaitis mopėdas, radijo aparatas, žurnalai ant stalo. Abu vaikai mokosi, žmona kolūkyje nedirba, o tėvas darbo metu šloje gričioje skaito žurnalą "Mūsų Gamta".

— Kiek, sakau, pernai gavai už darbadienius?

— Iš viso išdirbau 250 darbadienių ir iš viso gavau 50 rublių ir 2.5 centnerio javų.

— Gal galėtum paaiškinti, kaip už 50 rublių šitai gali ma gyventi?..

Zmogus tyli ir nieko nenori aiškinti. Tada aš jam metu užgauli žodį:

— Vagi?

— Ne, ne vagiu.

— Iš Amerikos gauni siuntinį?

— Ne.

Pagaliau po pauzės jis išskaičiuoja, kiek jis gavo pajamų už parduotą telyčią, už parduotus bekonus, už pieną, už paršus, už ylia, už

kiaušinius ir taip toliau. Priskaičiuojama daugiau kaip 900 rublių. Iš individualaus ūkio jis gavo žymiai daugiau pinigų, negu iš visuomeninio ūkio. Bet taip sugraba "ūkininkauti" tik vienas kitas...

"Daug negražių dalykų mums papasakojo žmonės apie Tauragnų kolūkio pirmininką. Žmonės prisipyrę siūlė mums užėti pasižiūrėti, kokie pirmininko baldai. Jie pasakojo apie tai, kaip jis girtuokliauja, kaip rajoną malkina.

— Ir jus apstatė, nes žinojo, kad atvažiuosite, — sakė mums vienas žmogelis.

— Kaip tai?

— Mėsą vežti suvarė tik šiandien. Rytoj tos komedijos jau nebus.

Iš tikro. Kai mes buvom Tauragnuose, apie fermą virė darbas. Vieni vežė mėsą iš tvarto į vinkines roges, kiti iš vienkinkų į traktorines, treči iš traktorinių vertė į krūvą ant balto sniego. Darbas virė. Mūsų operatorius V. Paliulis filmavo, o žmonės kažkodėl vis juokėsi.

Vakare mes išvažiuojame, tačiau kitą dieną pasiuntėm "slapuką". Tikrai toli gražu nebaigtas, mėsavėžis buvo nutrauktas. Ties fermomis buvo ramu, o žmonės iš ežero vandenį vežėsi kiekvienas į savo namus."

Lietuvos jaunuoliai ir Komi respublika

(E) Šių metų gegužės mėnesio pabaigoje, ir birželio pradžioje į tolimą šiaurinę Sovietijos kraštą, Komi autonominę respubliką, komjaunimas pasiuntė du šimtu lietuvių vaikinių ir merginų. Ko tokiu Lietuvos jaunimo iškraustymu siekiama, nereikia nė aiškinti.

Katedros aikštės varpinės laikrodis į Leningradą

(E) Vilniuje, ryšium su artėjančiomis sovietinės okupacijos bei santvarkos jubiliejais iškilėmis, skubiai restauruojamas katedros aikštės varpinės bokštas. Ilgą laiką neskambėję varpai, ir nebeveikę varpinės laikrodis. Dabar laikrodis taisomas Leningrade. Pati varpinė remontuojama. Skelbiama, kad Katedros aikštės varpinės bokštas paskutinį kartą buvo restauruojamas 1904 metais. Atrodo, bokštui visai nebuvo rūpinta, si ir per pastaruosius 25 metus.

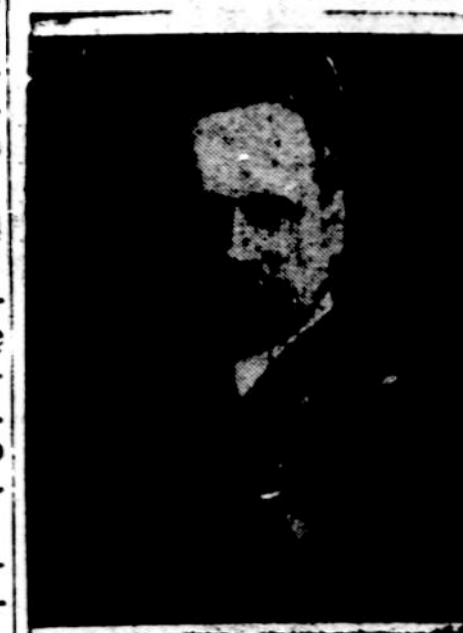
Š. Vietnamo ir Jugoslavijos svečiai Lietuvoje

(E) Gegužės 28-30 d.d. Lietuvoje svečiavosi iš Maskvos atvykę du šiaurinio Vietnamo žurnalistai. Į Sovietų Sąjungą juos buvo pasikvietusi žurnalistų Sąjunga, o į Lietuvą — vietos žurnalistų sąjunga. Jie lankėsi "Tiesos" redakcijoje, apžiūrėjo LKP CK laikraštį ir žurnalų leidyklos spaustuvę. Ta proga buvo pareikšta minčių apie "demokratinio Vietnamo" ir sovietų draugystę, ryškinta "JAV imperialistų agresija".

Gegužės mėn. į Vilnių buvo atvykę 40 svečių iš Jugoslavijos — tai geležinkeliečiai, buvę partizaninio judėjimo Jugoslavijoje dalyviai.

Sovietų imperija - ne amžina

Lietuvos Atstovo J. Kajecko sutrumpinta kalba, pasakyta prie Dariaus-Girėno paminklo Chicagoje 1965 m. birželio mėn. 12 d.

Susirinkome prie Dariaus-Girėno paminklo, kurie savo herojišką žygį paaugojo Lietuvos garbei. Susirinkome prisiminti mūsų žuvusiųjų kalėjimuose, Sibiro tremtyje ir partizanų kautynėse dėl tautos laisvės. Susirinkome prisiminti persikurtų šeimų, senelių ir našlaičių ašarų upečių. Nepriklausomybės kaina — brangi. Taip taurias aukas už Tėvynę tinkamai pagerbti teįmanoma tik pasekant jų pasisventimo pėdomis.

Mes sugužėjome čia tuo metu, kada tautos lūpos nebylės, kada lietuvius priverstas džiūgauti ir liaupsinti padėką bei pagyrus už vergovę ir pančius. Tai pasityčiojimas iš tautos, kadaise gyvenusios "nuo marių iki marių".

Mes susirinkome pareikšti protesto okupantui dėl Lietuvoje ir aplamai Pabaltijo valstybėse įvykdytos agresijos.

Sovietai paneigė ir tebeineigia tų tautų vakarietišką prasmę apsisprendimo teisę. Mes protestuojame prieš sovietų genocidinę politiką Nemuno krašte. Mes protestuojame prieš samokslą pateisinti intervenciją Pabaltijy. Mes protestuojame prieš sovietinį neokolonializmą ir piktnaudojimą skambiu melagingu sąvokų, kad pateisintų savo grobuonišką politiką.

Neužmirština, kad raudonoji armija Lietuvą okupavo su nacių palaima. Dabartinė Lietuva — Stalino su Hitleriu samokslas auka. Jų užnertus pančius pavergtas lietuvis tebeša ir prie Stalino įpėdinių.

Džiugu šia proga konstatuoti, kad JAV vyriausybė pasmerkė tokio samokslas padarinius. JAV pasakreorius Sumner Welles savo laiku pareiškė, kad — "Šio krašto politika visuotinai žinoma. JAV žmonės priešingi plėšikiškai veiklai, vykdomai jėga arba jos grasinimu."

Jis pridūrė, kad moderninės civilizacijos bazė tegali būti išsaugota tautų santykiuose vadovaujantis proto, teisingumo ir teisės taisyklėmis. Tokių taisyklių laikėsi visi JAV prezidentai su p. Johnsonu imtinai. Eilė metų, kai Vasario 16 d. proga Vaustybės Sekretoriaus pareiškimai taip pat palaiko ir gaivina mūsų viltis. Mes už tai dėkingi JAV aukštiems pareigūnams ir žmonėms. Lietuvos istorija su pagarba minės tuos vyrus, kurių laikysena neša viltį ir paguodą pavergtai lietuvių tautai.

Agresija — nusikaltimas tarptautinei teisei. Agresija Austrijoje nebuvo pateisinta. Ji šiandien laisva. Agresija nepateisinama nei Lietuvoje. Sovietų grobuoniškumas Pabaltijo valstybių atžvilgiu — klasiškas agresijos pavyzdys. Jis šimtmečiais bylos apie Kremliaus imperiaлизмą.

Prieš vienerius metus gen. Dwight D. Eisenhower A. L. Tarybai sekančiai apibūdino tą agresiją: "Rusų kariuomenės Lietuvon pasiuntimas — aiškiausias agresijos aktas. JAV pasmerkė sovietų agresijos aktą. Amerikos sąžinė nenurims, iki pavergtosios tautos atgaus savo laisvę..."

Jis pridūrė, kad sovietų sąžiningumu pasitikėtina tik tada, kai bus suteikta Pabaltijo tautoms apsisprendimo galimybė.

Deja, sovietams tautų ir žmonių laisvė nerūpi. Jiems rūpi per kitų lavonus kurti komunistinę imperiją. Tokioje imperijoje nebėra vietos prigimtoms teisėms nei krikščioniškosios kultūros pagrindams bujoti. Komunistų santvarka mums smurtu primesta. Ji mums svetima. Jėga tik jėga respektuoja. Tad laisvasis pasaulis ir sujudo prieš jėgos garbintojus iš Rytų mobilizuoti savo materialines ir moralines pajėgas galimai agresijai pasipriešinti. Vietnamas — ryškus šių dienų pakartotinas agresijos pavyzdys.

Gyvenamu metu kova dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės įgauna vis gilesnės prasmės. Ji laisvojo pasaulio kovos dalis. Mes galime didžiulis esą aktyvus tos kovos dalyviai. Tai didina mūsų ir ryžtą, ir viltis krašte bei svetur. Komunistų užmačios palaidoti laisvojo pasaulio žmogų ne susilpnino, bet sustiprino jo budrumą ir ryžtą.

Jungtinių Tautų Čarterį pasirašydama, Sovietų Sąjunga įsipareigojo gerbti pagrindines žmogaus teises. Reikalautina, kad ji jų nepamirštų ir jas gerbtų ne žodžiu, bet darbu.

Birželio mėnuo liūdesiu dvelkia. Bet ryžtas, ne gedulas yra mūsų ginklas. Sovietų imperija neamžina. Mes tikime ir linkime, kad ji neišvengia caristinės Rusijos likimo.

Lietuvos duobkasiai — Stalinas, Molotovas, Dekanozovas, Serovas — visi susilaukė užtarnauto galo.

Suglaudę sąvąsias ir bendrai laisvojo pasaulio gretas, mes galime drąsiai tvirtinti, kad mūsų, bet ne agresorių yra ateinantieji metai.

Naujų laikų pažadintas lietuvis...

Pakėlęs dešinę į aukštą dangų

Prisiekdamas Dievu, jis taip jum sako:

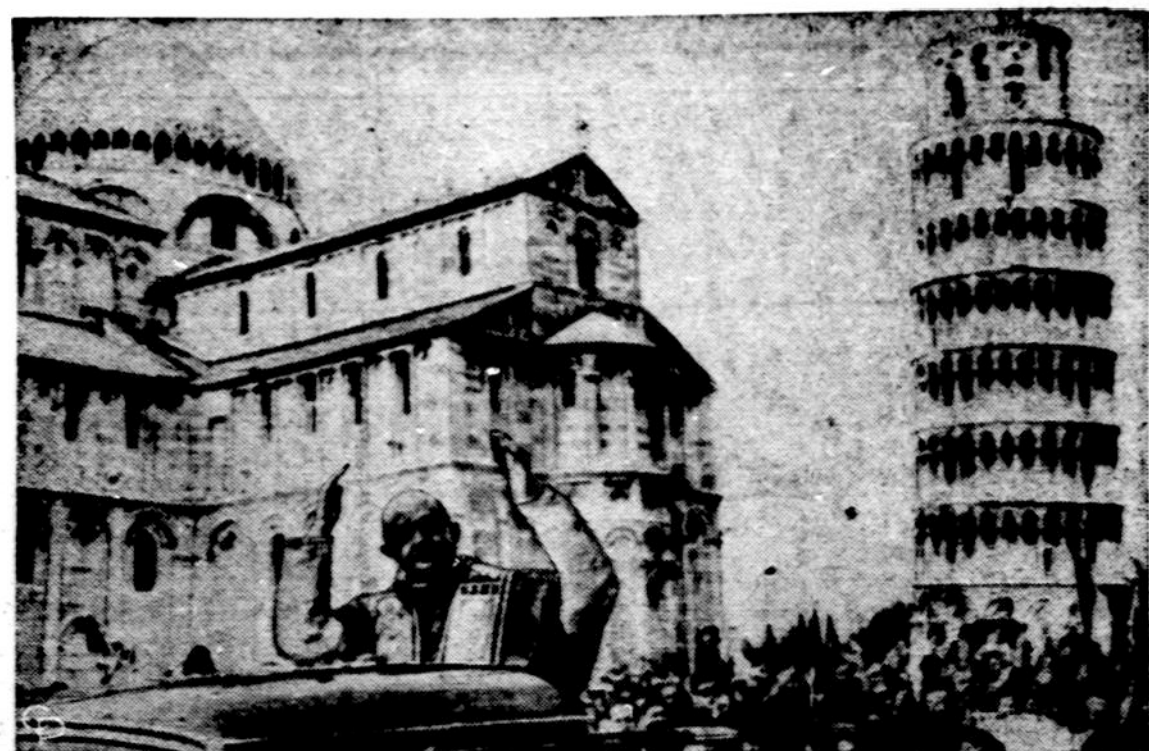
— Jūs' apšmeižta, apspardytą Lietuvą

Savo globoj kaip motiną laikau

Ir ginsiu ją nuo užgrobiko rankos,

Kol plaks širdis — taip man padėk dangau!

(Putinas)

Popiežius Paulius VI. atvykęs į Pizos miestą, važiuoja pro garsųjį pakrypusį bokštą... Jis ten pasakė kalbą, kurioje išgarbino prie 300 metų inkvizitorų nuteistą kaip heretiką garsųjį mokslininką Galilejų.

ZMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJA

Zmogaus Teisių Deklaracija buvo priimta Jungtinių Tautų visumos susirinkimo 1948 m. gruodžio 10 d. Sovietų Sąjunga yra JT narys, todėl ir jai ta deklaracija privaloma.

Bet paskaitykite nors kelis tos deklaracijos straipsnius ir pasakykite, kuriam jų Sovietų Sąjunga nenuskalsta net ir šiandien, kada jau seniai po velėna pakisti kruvini Stalino ūsai. Štai keletas tų straipsnių:

3 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę į gyvybę, laisvę ir asmens saugumą.

4 str. — Niekas negali būti laikomas vergijoje ar baudžiavoje. Vergija ir vergų prekyba yra draudžiama visose jos formose.

5 str. — Niekas negali būti kankinamas, su niekuo negali būti elgiama neįmoniška ar pažeminančiai, niekam negali būti taikomos tokio pobūdžio bausmės.

8 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę į veiksmingą teisiską apsaugą atitinkamuose valstybės vidaus teisumuose prieš visus veiksmus, kurie pažeidžia pagrindines konstitucijos ar įstatymų garantuotas teises.

9 str. — Niekas negali būti savavališkai suimamas, laikomas suimtas arba tremiamas iš krašto.

10 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę į prideramą ir viešą teiseną (bylos nagrinėjimą) nepriklausomame ir bešališkame teisme...

11 str. — Kiekvienas žmogus, kaltinamas baudžiamu veiksmu, turi būti laikomas nekaltu tol, kol jo kaltė nėra įrodyta, remiantis įstatymais, užtikrinant jam visas apsigynimui reikalingas sąlygas.

13 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai judėti valstybės viduje ir laisvai pasirinkti sau gyvenamąją vietą. Kiekvienas žmogus turi teisę iš bet kurio krašto, įskaitant ir savąjį, išvykti ir sugrįžti.

18 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę.

19 str. — Kiekvienas žmogus turi teisę į laisvą savo nuomonės pareiškimą.

Taigi, kaip jau galime kiekvienas aiškiausiai pastebėti, sovietų komunistinė sistema, yra tvarkoma kaip tik specialiai žmogaus Teisių Deklaracijai priešingais dėsniais.

KUR TREMĖ LIETUVIUS

Birželio sukakčių proga vėl prisiminti tas vietas, į kurias buvo išvežtos 1941 m. masinių išvežimų iš Lietuvos aukos.

Pagal "Lietuvių Archyvą" (1952 m.) paskelbtus nepilnus duomenis, 1941 m. birželio 14-22 dienomis Lietuvos tremtiniai buvo vežami 19 esalonų su 871 vagonu. Į Sibirą — į stotis: Lokoti, Kulunda, Bijsk, Barnaul, Začajnovo tuo metu išgabenta 441 vagonas su 15,375 lietuviais tremtiniais; į stotį Novosibirsk nukreipti 159 vagonai su 5,565 tremtiniais.

į Karelo-Suomų kraštą (Medveža Gora) išvyko 67 vagonai su 2,345 tremtiniais; į Ukrainą, Starobelsk, išvyko 145 vagonai su 5,075 tremtiniais; į Kazachstaną, į Makat Orenburgą, išvyko 29 vagonai su 1,015 tremtiniais; į Gudiją, Minską, buvo nukreipti 5 vagonai su 175 tremtiniais ir į Orsą — 12 vagonų su 420 tremtiniais.

Sveikinimai

Gerbiamoji Redakcija,

Aš linkiu, kad "Keleivis" mus dar bent 60 metų lankytų. Kartu su laišku siunčiu kelis dolerius, kad Maičio tėvas galėtų puspadžius priskalti ir tai padaręs, mane aplankytų. Aš jau 89 metų ir gražiai su Maičio tėvu pasirokoju apie savo vargus ir nelaimes.

Visiems linkiu viso geriausio.

N. Mažilis

Johannesburg, Pietų Afrika

Mielas senas drauge, Jackau,

Nuosirdžiai sveikinu Tavo jau 12 metų redaguojamą darbo žmonių gyneją "Keleivio" laikraštį jo 60 metų sukakties proga, linkiu ir toliau sėkmingai gilint lietuvių reikalus išeivijoje ir kovoti, kaip iki šiol, dėl Lietuvos laisvės, o Tau kuo daugiau sveikatos ir jėgų dar bent 12 ar daugiau metų padirbėti pamiltam "Keleivy".

Taip, rodos, neseniai išvažiavai iš Chicago, o žiūrėk, jau 12 metų praėjo. Lietuvos nepriklausomybės laikai, kada abu dirbom giminingose srityse — Tu kaip ekonomistas, o aš kaip juristas, dabar atrodo toks trumpas laikotarpis, o juk pergyventa labai daug gražių ir tragiškų dienų.

O Petrapilio laikai, kuomet jaunystėje mudu lankėme universitetą, atrodo lyg koks sapnas.

Aš mėginau "Naujiųjų" dienraštį prisiminti tą praeitį ir kai kuriuos asmenis, tada dirbusius, nors trumpais bruožais. Tai buvo proga vėl pergyventi tuos praeitus laikus. Prisiminsite ir Jūs "Keleivio" nueitą kelią, taip pat ir Tavo sunkią, bet mielą darbuotę "Keleivy" per 12 metų ir dar kelias dešimtis metų anksčiau Lietuvoje.

Tavo

Sugintų Antanas
Chicago, Ill.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, pereitą kartą mudu negalėjom prieiti prie tolko, tad šį kartą apie politiką nekalbėkim.

— Tėve, politika dabar yra svarbiausias dienos klausimas.

— Kodėl svarbiausias?

— Pasaulis labai neramus, tėve. Visus erzina Vietnamo karas, nes niekas nežino, kada ir kaip jis pasibaigs. Vietnamo žmonės jo nenori, ir Amerikoje kyla prieš jį opozicija, o prezidentas Johnsonas ketina siųsti tenai dar daugiau kariuomenės. Štai kodėl pasaulis nerimauja.

— Na, o kaip tau šitas biznesis atrodo?

— Kaip aš žiūriu, tėve, tai Vietnamą galima būtų palyginti su tamsiu tuneliu, pro kurį nesimato išėjimo.

— Maiki, tokio tunelio ir aš bijau. Nei su rožančium nelįsčiau. Valuk to ir sakau: apie politiką nekalbėkim. Verčiau apie kiaušę.

— Bile kokią kiaušę?

— Bile kokią: juoda, deglą ar kitokią.

— Bet ką apie ją kalbėti?

— Maiki, iš kiaušės gali būti daug juoko, o juoktis yra sveikiau, negu ginčytis.

— Aš sutinku, tėve, kad juoktis sveika.

— Nu, tai apie tai ir kalbėkim. Vot, aš tau pasakysiu, kad pereitą nedėlidienį aš buvau nuėjęs ant nigerių pikniko ir mačiau, kiek jie turėjo juokų iš kiaušės. Ne taip, kaip būna ant mūsų piknikų. Pas mus šiais laikais juokų jau nėra, o vien tik biznesis. Nespėjį žmogus per vartus įeiti, raidavai ir kiša tau visokių laimėjimų tiketas. Parodo tau bonką šnapso — ir pirk tiketą, tai laimėsi. O tas laimėjimas ne nuo manęs priklauso. Tai tik akla laimė.

— O kaip pas juodžius?

— Jie, Maiki, irgi turėjo bonką šnapso, ale tiketų nepardavinėjo. Vietoj to, jie turėjo deglą kiaušę. Ištepė ją šmeru ir pasakė: dabar ją gaudysim. Kas ją sugaus ir nepaleis, tas gaus tą bonką šnapso. Nu, ir prasidėjo komedijos. Surikiavo apie

30 nigerių į eilę, o už kokių 20 žingsnių nuo jų pastatė gerai išmeruotą kiaušę ir šovė iš pistoleto. Apie trisdešimt nigerių puolė ją griebti, o ji davai bėgti! Maiki, aš kaip gyvas nebuvau tokių fonų matęs. Juodžiai yra greitai, Maiki, ir lengvai kiaušę pasiveja, ale katras tik ją apsikabina, ji kiekvienam išslysta ir dar greičiau bėga. Ant galo ji nusinėšė į krūmus ir dingo.

— O kaip su šnapso?

— Šnapso, Maiki, išgėrė pats komitetas.

— Ir tėvas manai, kad tai labai juokinga?

— Jes, Maiki, graži zobova. Aš rokuoju, kad ir mes galėtume tokį pikniką surengti. Kur nors pas fermerį, kuris turi kiaušius.

— Aš nemanau, tėve, kad lietuviai norėtų tepalu išsėti tą deglą gaudyti.

— Nu, tai mes galėtume dženteloniškai tą padaryti. Vietoje šmero galėtume baltu muiilu išnuolinti, ir ne visą kiaušę, tik uodegą. Būtu kultūriškiau. Ir reikėtų nustatyti tokį parėdką, kad gaudytojai ne visą kiaušę griebtų, o tik tai už jos uodegos.

— Ne, tėve, kiaušius juokų mes nedarysime.

— Nu, jeigu tu priešingas, tai tokio pikniko galim ir nedaryti. Ale apie kiaušes vistiek galima pasikalbėti. Ar tavo knyga nerašo apie jas?

— Rašo, tėve.

— Nu, tai pasakyk, kaip kiaušė ant svieto atsirado?

— Kiaulė yra išsivysčiusi iš laukinio šerno, tėve. Europoje šernų dar pasitaiko ir dabar, ypač Anglijoje. Amerikon pirmą kartą kiaušius atvežė 1885 metais kolonistai, kurie buvo taip pat atgabėję keletą karvių ir arklių. Bet kai jų atvežtas maistas pasibaigė, tai per kelis mėnesius jie suvalgė visus savo gyvulius. Ir vistiek jie būtu išmirę badu, jeigu ne Francis Drake, kuris užtikino juos badaujančius ir visus parvežė Anglijon.

— Tai pirma čia kiaušius nebuvo?

— Jie, Maiki, irgi turėjo bonką šnapso, ale tiketų nepardavinėjo. Vietoj to, jie turėjo deglą kiaušę. Ištepė ją šmeru ir pasakė: dabar ją gaudysim. Kas ją sugaus ir nepaleis, tas gaus tą bonką šnapso. Nu, ir prasidėjo komedijos. Surikiavo apie

Florida vasaros metu

S. MICHELSONAS

Pa, Miami lietuvius

Vieną dieną buvom nuvažinę į Miami aplankyti Joną Stevensoną, seną keleivietį ir buvusį bostoniečių kaimyną (jis turėjo Randolphe pavyzdinę vištų ūkį). Radome jį namie vieną, nes žmona Rozalija buvo išvykusi vaikų aplankyti. Jis priėmė mus labai svetingai, ir labai malonu buvo su juo praleisti porą valandų.

Aplankėme ir Birutę Bagocienę, taip pat buvusią bostonietę. Ji gerai atrodo, gerai tenai įsikūrusi, turi gerą darbą ir į Bostoną jau neketina grįžti.

Kartu su ja nuvažiojome ir Miamio Lietuvių Klubą pamatyti. Tenai radome apie 150 žmonių ir daug pažįstamų. Jie mus apsupo ir pradėjo vaišinti, ypač geras mūsų bičiulis ir nuolatinis "Keleivio" korespondentas Stasiulis. Radome čia ir Miamio Lietuvių "karalių" F. Mockų, kuris padėjo klubui įsikurti. Vienas klubietis man sakė, kad į naują klubo namą Mockus įdėjęs apie \$40,000 ir viską dovanojęs, tik su ta sąlyga, kad jam būtų mokamas tam tikras nuomantis, kol jis bus gyvas. Jis eina jau 88-sius metus.

Klubo namas labai gražus, moderniško stiliaus, ir jo pastatymas kainavo daug daugiau, negu \$40,000, nes per daugelį metų nemažai buvo jau sudėję nariai ir nemažai buvo uždribta piktikai ir kitom pramogom. Tačiau be Mockaus įnašų vargiai būtų klubas galėjęs taip gražiai įsikurti. Mockus yra gražus pavyzdys ir kiti.

St. Peterburge

Is Miamio nuvykome į St. Peterburgą. Norėjome tenai aplankyti Anitą Visionskaitę, gerą mūsų draugę, buvusią southbostonietę. Ji yra ištekęsji už kitataučio Adaliano, kuris versdavosi kilių importu ir buvo išvystęs milijoninį biznį. Bet nelabai seniai ji istiko širdies smūgis. Dabar jis yra suparalyžuotas, negali nei vaikščioti, nei kalbėti. Guli slaugymo namuose. Taigi norėjom pamatyti, kaip dabar gyvena jo žmona Anita. Ji maloniai mus priėmė.

Idomu, kad ji neužmiršta lietuvių. Ir dabar, kai tik pasisveikinome, ji tuoj į mus lietuviškai: "Prašau sėstis, prašau sėstis!" Ji pasisakė neseniai buvusi nuvykus ir į St. Peterburgo lietuvių pikniką. Būdamas dar jauna, South Bostone ji dalyvavo socializmo vakarėliuose, pasokdavo ir padainuodavo, todėl ir dabar išsiilgstą lietuviško gyvenimo. Labai maloni, inteligentiška moteris.

ERDVĖS SKRIDIMŲ IŠLAIDOS

Pasiruošimai erdvės skridimams be žmogaus atsiėjo 89 milijonai dolerių. Mercury projektas — vieno žmogaus skridimas — atsiėjo \$390 mil., šiomis dienomis įvykdytam Gemini dviejų žmonių skridimui išleista 1 bil. 356 mil. dolerių, o ruošiamas 3 žmonių skridimas (Apollo projektas) atsieis 20 bil. dolerių.

Išlaidos erdvės skridimam nuo 1961 m., kada pradėta ruošti žmogų skraidyti į erdvę, kiekvienam JAV gyventojui tenka \$10, o 1969 metais, kada astronautai bus nuleisti mėnuly, tos išlaidos sieks \$100 kiekvienam gyventojui.

Praeitą sekmadienį JAV buvo minima "Tėvų diena" (birželio trečiąjį sekmadienį). Jos sumanytoja buvo ponija Dodd iš Spokane, Wash., (kairėje), kuri tą dieną prieš pirmąjį pasaulinį karą sumanė savo tėvui William Smart (dešinėje) paskirti pagerbti. 1921 m. prez. Calvin Coolidge tą dieną paskelbė minėtina visame kraste.

DAR GALIMA GAUTI

Dar turime labai ribotą kiekį kun. M. Valadkos įdomios knygos —

"Ar Romos popiežius yra Kristaus vietininkas?" 227 psl., kaina tik \$1.20.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIKSAIS \$4.00. KIETAIS — \$5.00

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis — apsuksrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių — žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos karinės sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprius, diplomatai ieško taktininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaite tos apysakos. Jos kalba graži, simakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Pasakonavičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS LITERATŪROS FONDO P R A N E Š I M A S

Išsantį prof. Stepono Kairio, Vasario 16 d. Akto signataro, 2-ji atsiminimų tomą TAU, LIETUVA netrukus bus galima gauti knygynuose ir pas knygų platintojus bei Fondo įgaliotinius.

TAU, LIETUVA — 480 psl., kietais viršeliais, su autoriaus spalvotu paveikslu, knygos kaina \$6.00. Perkantieji TAU, LIETUVA gauna su nuolaida pagal pasirinkimą dar šiuos Literatūros Fondo leidinius:

St. Kairio Lietuva Budo	pardavimo kaina	\$5.50	už \$4.00
K. Bielino Dienojant	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielino Penktieji Metai	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielino Teroro ir Vergijos Imperija Sovietų Rusija	"	"	\$2.50 " \$1.80

Taip, pavyzdžiui, perkantieji TAU, LIETUVA ir pasirinkusieji, sakysim, knygą "Penktieji Metai" už šias dvi knygas moka \$10.00, t. y. gauna \$2.00 nuolaidos; pasirinkusieji visus išvardintus nupigintus leidinius moka \$19.80 vietoje \$26.00, t. y. gauna nuolaidos \$5.20.

Norintieji gali atskirai įsigyti dailininko A. Varno tapyto St. Kairio spalvoto paveikslą reprodukciją (8 3/4 x 11 1/2) įriminimui po 80 centų be persiuntimo.

Literatūros Fondo leidinių įsigijimo reikalais galima teirautis pas Fondo įgaliotinius:

P. Venclova, 6324 So. Maplewood, Chicago 29, Ill.
J. Valaitis, 1507 So. 51th Ave., Cicero 50, Ill.
A. Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.
A. Semeta, 13508-10 Woodworth Rd., E. Cleveland 12, Ohio.
J. Novog, 87 Windermere Ave Toronto 3, Ont., Canada.

VYRAUSIOJI LITERATŪROS FONDO LEIDINIŲ ATSTOVYBĖ "KELEIVIO" ADMINISTRACIJA, 636 Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

Visais Literatūros Fondo leidyklos reikalais kreipiamasi šiuo adresu: K. Bielinis, 29 West 57th St., 10th fl., New York, N. Y., 10019.

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės atsiminimai iš Sibiro tremties kentėjimų, surašyti Algirdo J. Nasvyčio, 253 psl., kaina \$3.00.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (Juozo Adomaičio-Dėdės Serno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės-Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina. . . \$2.00

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Martaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Svabovės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradino eilėraščių premijuota rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai prista, kaina. . . \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios svedų rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDZĮ, parašė Petronėlė Liudziuvienė, 38 psl. kaina . . . \$1.00

KASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudzius, 246 puslapiai, kaina . . . \$3.00.

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina . . . \$1.80.

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

NEPRIKLAIMOMA LIETUVA STATANT, Rapolo Skipicio atsiminimai, 440 psl., kaina. . . \$5.00

TUŽŲ KLUBAS, Antano Tuno 11 novelių, 196 psl., kaina . . . \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina . . . \$3.50

VEIDŲ PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

So. Boston 27, Mass.
636 E. Broadway,

Mielajam Bičiuliui

DR. BRONIUI BASKIUI

mirus, jo žmonai Irenai ir šeimai giliausia užuojautą reiškia

Dalia ir dr. Gediminas J. Bylos

Brangiam Bičiuliui

DR. GEDIMINUI J. BYLAI

IR
SEIMAI,

jo mielam tėveliui mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Aleksandra ir Antanas Gustaičiai
ir Jackus Sonda

VIETINĖS ŽINIOS

Aukos žygiui į Washingtoną

Bostono lietuvių studentų žygiui 1965 m. gegužės 15 d. į Washingtoną, D.C., paremti aukoją šie Bostono lietuviai:

Po \$100: Prel. Pr. Virmauskis ir J. Kapočius.

So. Bostono Lietuvių Pil. Dr. ja \$50.

Po \$25: J. Adomonis, kun. Baltrašūnas, J. Rasy, Vyt. Stelmokas, A. Treinys, J.P. Tuinila.

Po \$20: O. ir A. Andriulioniai, A. ir J. Januškevičiai, S. Starinskai.

A. ir dr. G. Stapulioniai aukoją \$15.

Po \$10: P. Ausiejus, Br. Bajercius, J. Bakšys, M. Bratėnienė, V. Bruzas, J. W. Casper, jr., A. Ginius, St. Grižė-Jurgelevičius, S. Griganičius, A. Jonuška, dr. S. Jasaitis, dr. P. Kaladė, dr. J. Kuodis, ALT S-gos Bostono skyrius, J. Liutkonis, Pr. Mučinskis, N.N., Vl. Noreika, Sandaros 7 kp., L. Švelnis.

Po \$6: E. Griauzdienė ir V. ir V. Kulbokai.

Po \$5: Z. Barauskas, Bogužienė, R. Budreika, E. Cibas, A. Černiauskas, J. Dabrila, St. Drevinskai, A. Druzdis, K. Dūda, Br. Galinis, J. Grigalius, V. Izbičkas, J. Jurėnas, J. Kačinskai, dr. A. Kriščiūnas, Br. Kruopis, A. Lizdenis, J. Lubinas, A. Matjoška, A. Maziulis, Vl. Mickūnas, A. Namaksy, K. Nenortas, Al. Neviera, P. Palbinas, J. Starinskai, M. Šimavičius, X.Y., kun. M. Vembrė, V. Vilutis, Žickienė.

Po \$2: P. Ambraziejus, V. Eikinas, W. Germont, J. Gimbutas, A. Griauzdė, V. Kuodys, St. Santvaras, Sidlauskai, A. Vakaucienė, A. Vilėniskis, V. Žiaugra.

Po \$1: P. Barūnienė ir A. Saltenis.

Viso aukų gauta \$866.00

Išleista \$620.00

Liko \$246.00

Gautų aukų likutis randasi Bostono studentų fonde. Tie pinigai bus naudojami Lietuvos laisvinimo reikams.

Aukojusiems nuoširdžiai dėkome —

Bostono studentų ir ALB Bostono skyriaus vardu

J. Kapočius

A. Matjoška

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmirti parašyti ir senąjį.

Atlanto rajono skautų sporto šventė

Kiekvieną pavasarį Atlanto rajono skautai Worcesterio ruošia sporto šventę. Į tokią šventę paprastai suvažiuoja skautai iš viso Atlanto pakraščio.

Šiais metais sporto šventė įvyks birželio 26-27 dienomis Worcesterio lietuvių Maironio parke. Sporto šventės atidarymas birželio 26 d. 10 val. ryto.

Bostono skautai ir skautės į sporto šventę išvyksta šeštadienio rytė 8 val. 30 min. Rinkamasi prie Lietuvių Piliečių Dr. jos namų. Skautiškos uniformos būtinai, nes be jų skautai šventėje negalės dalyvauti.

Visuomenė yra kviečiama į šventę gausiai atsilankyti. Tikimasi, kad bostoniečiai laimės pirmą vietą.

WATERBURY, CONN.

Birželio 26 d. vakare (nuo 6 val.) dr. Petro Vileišio sodyboje (Allerton Rd.) Lietuvių Bendruomenė rengia tradicinę Joninių gegužinę. Programoje: paslaptingas Rambyno vaizdelis "Piliakalnio sargas" gražiamis miško kalmelyje; tradicinis Joninių laužas su sutartinė pynėmis ir paparčio nakties legenda; šokiai ir žaidimai gamtoje prie spalvingo žibinto apšvietimo grojant kaimo kapelai; pusvakarių užkandžiai po medžių ir gailinanti taurė su puta.

Rengėjai kviečia visuomenę palaikyti senąją lietuvių tradiciją ir gausiai atsilankyti į šią gražią Joninių šventę.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovana angliškai kalbančioms, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvės), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

"Lithuanian Folk Tales", paruošė Stepas Zoborskis, 240 psl., kaina \$4.50.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonienės atsiminimai iš Sibiro vergų stovyklos, surašyti A. J. Nasvyčio, 222 psl., kaina \$3.95.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, parašė Kostas Jurgėla, kaina \$10.

"Twenty years' struggle for freedom of Lithuania" redagavo J. Audėnas, kaina \$1.50.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

ŽODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Anglų lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavaitis ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00.

NAUJIENA

Dr. Kazys Grinius, ATSIIMINIMAI IR MINTYS, 11 tomas, 336 psl., kaina \$5.

VLADAS NAGIUS-NA GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Baly Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6.

Knygoje pirmą kartą plačiai aprašytas Karo Muziejus, garsėjęs laisvės kovų paminklais. Okupantas rusas šį muziejų panaikino laisvės kovų paminklai dingę.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Albinas Baranauskas, KARKLUPĖNUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ IR RYTUS, UPĖ IR ŠIAURĖ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Alė Rūta, PRIESAUKA Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$3.25.

Jurgis Gliada, SIKSNO SPARNŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENIS MEDŽIUS, 117 psl., kaina \$1.50.

Juozas Svaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SUŽADĖTINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA Į KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviiais, 397 psl., kaina \$4.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

TAUTOS PRAEITIS

Keleivio administracijoje galite gauti žurnalo "Tautos praeitis" II tomo knygą I, 198 psl., kaina \$5.00.

Joje J. Jakėtas rašo apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje, Vilniškis apie lietuvių Vilniaus krašte, J. Rugis apie Sibiro lietuvių batalioną 1918-1919 m. ir kt.

GERIAUSIAI PAILSĖSITE PER ATOSTOGAS
GARSIAJE CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO OKEANO PLIAŽO
GRAZIOJE LIETUVISKOJE
JONSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kitų dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas viloje Audronė.
- Atidaroma vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.
- Iš anksto kreiptis: Dr. E. Jansonas, 15 Rosedale Street, Boston, Mass. 02124, telefonas 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą Audronė — Marija Jansonas, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655, telefonas 428-8425.

Dovanos už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJAI", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ ŠIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIJAI METAI".

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VILTUI BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSTIPRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSIAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DESIMTĮ ĮŽENGĖS.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ.

SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir visą didžiausią kapitalą.

Samoningas neturintis NEEŠKŲ KITTUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdraudžia gerą, geresnė nėra. 2) SLA apdraudžia pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veidamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą. 3) SLA apdraudžia yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdraudžia reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalina tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudžia nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

SLA kuopos yra žymesnės betuvių kolonijose, jos teikia žinias apie andraudas ir įstoimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

PAŽINK LIETUVOS PRAEITĮ

"Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia," - giedame Lietuvos himnė, o ar taip darome? Ar pažįstame jos praeitį?

Geriausia knyga su Lietuvos praeitimi susipažinti yra dr. Vandos Sruogienės parašyta Lietuvos istorija. Tai 1,000 puslapių knyga, lengvai skaitoma, kaina — \$12. Ja galite gauti Keleivio administracijoje.

Imkit ir skaitykit

ka tik išėjusia

Kipro Bielino

knyga

TERORO IR VERGIJOS

IMPERIJA SOVIETU

RUSIJAI

Joje smulkiai aprašyta

bolševikinio teroro sistema,

tos vergų stovyklos, kuriose

kentėjo ir žuvo mūsų

broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — \$2.50.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

RELYNŲ KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakėlė vaikams, 60 psl., kaina \$1.50.

KETURKOJIS UGNIAGESYS, D. Bindokienės parašytas labai idomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su idomumu ir malonumu skaitys. Kaina tik \$2.00.

GINTARELĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina \$1.00.

Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 196 psl., kaina \$2.00.

LIETUVOS ZEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Vietinės žinios

DR. BRONIŲ BAŠKĖ AMŽINAI ATSISVEKINUS

Su liūdesiu tenka konstatuoti, kad pastaraisiais keleiviais metais mirtis iš mūsų tarpo pasirenkia vis pačius pajėgiausius visuomenės narius, vis tuos, kurie jau aukštai iškilo mokslo bei meno srityse ar kurie tvirtai atovėjo mūsų laisvės kovos gretose, teikdami gražios vilties atečiai.

Štai vėl — birželio 15 d. 1 val. ryto Carney ligoninėje Bostone mirė dr. Bronius Baškys, — jaunas mokslininkas, nepalaužiamas lietuvis, ištikimas platus kultūrininkų būrio draugas ir didelės tolerancijos žmogus.

Dr. Bronius Baškys buvo vienas iš tų daugelio mūsų tautiečių, kuriems likimas nieko nedavė už dyką, nieko nedovanojo atsitiktinai palankiom aplinkybėm susidėjus, o visa teko išsikovoti geležine žemaičio ištverme, kietu darbu ir talentu. Ir taip nuo pat mažens.

Jis gimė 1920 m. sausio 7 d. Užvenčio valsčiu, Junkilų kaime, vidutinio ūkininko šeimoje, kurioje dar augo keli broliai ir seserys. Nors Bronius labai gerai baigė pradžios mokyklą, bet tėvas, prisibijodamas ekonominių sunkumų, gimnazijon leisti nesirijo. Nuo čia ir prasidėjo jaunuolio kelias į gyvenimą ir šviesą, pilnas vargo netikrumo ir vėl pakaitom pasisekimo ir giedresnių dienų.

Didžiai trokšdamas mokslo, be tėvo žinios jis apėjo namus ir iškeliavo į Kauną patį sau ateities kurti. Savo buvusios mokytojos padedamas, jis įstojo į Jėzuitų gimnaziją. Gyveno jų bendrabutyje. Laikui bėgant teko apsispręsti. Galėjo būti vienuolis, kunigas, galėjo ir savo rizika žengti į nežinią. Baigęs keturias klases, Bronius išėjo savystoviai kurtis jaunam žmogui dar mažai pa-

žįstamose aplinkybėse. Dabar jis mokėsi ir žemės ūkio mokykloje, ir prekyboje kursuose, ir vėl pats privatiškai, tarpais tarnaudamas ūkio organizacijose, versdamasis kaip įmanydamas, kol galų gale 1944 m. Jurbarko gimnazijoje išlaikė egzaminus ir gavo brandos atestatą.

Bet čia vėl — bolševikų grįžimas, tremties dienos Vokietijoje su visais nepriekliais, netikrumu ir pavojais. Tik dabar, Bronius Baškys, jau užsigrūdinęs ankstyvoje jaunystėje, ir čia neleidė laiko veltui. Kai kiti laukė giedros lagerių palėpės, jis Hamburgo universitete jau studijavo mediciną. Ir taip ligi emigracijos.

1949 m. atvykęs į JAV, jis turėjo vėl dar kurį laiką žengti pirmuosius žingsnius nuo fabriko, kol, apsidairęs naujame krašte, Northeastern universitete kibo į chemiją. O 1954 m. įstojo į Bostono Universitetą ir jau 1955 m. gavo jame biochemijos mokslo magistro laipsnį. Metus padirbęs savo specialybėje Harvardo medicinos mokykloje, jis pasiryžė siekti dar toliau — daktaro laipsnio.

Savo disertacijai jis pasirinko aktualią temą: "Riebiųjų apykaitą kontroliuojantis veiksnys ir jo savybės", — ir 1959 m. jo žemaitiškas ryžtas buvo apvainikuotas PhD!

Dabar dr. Bronius Baškys 1960-63 metų laikotarpį dirbo asistentu Bostono Universitete ir nuo 1960 m. iki galo Tufts universitete mokslinį tyrimo darbą. Jis dalyvaudavo mokslininkų suvažiavimuose, rašė mokslinių savo specialybės straipsnius amerikiečių ir lietuvių žurnaluose, dalyvavo lietuvių Kultūros Klubo veikloje, buvo jo pirmininku, rūpinosi skautais ir kitom jaunimo organizacijom, buvo visų kultūrinių įvykių dalyvis ir retos ištikimybės draugas, kol štai ėmė ir užklupo tyliai tykiojanti žiauri lemtis — vėžys...

Būdamas biochemikas, dr. B. Baškys šios ligos akivaizdoje neturėjo jokių sviesesnių iliuzijų. Tiesa, jis išbandė prieš ją visas mokslo žinomas moderniausias priemones, bet draugams atvirai sakė, kad kovojąs be viltišką kovą.

Ir jis nuėjo į mirtį be išgąsčio, be dejavimų, dažnai

atsisakydamas net skausmus malšinančių priemonių, į savo nykiamą patį įsiklausydamas, pats save stebėdamas, kaip tai gali tik didelės dvasios ir geležinės valios žmogus.

"Jūs, gyvieji, nepažįstate mirštančiųjų, nors ir mėgstate apie juos kalbėti," sakė dr. Baškys bičiuliams. "Mes čia susiduriame su problema, kurias gyvieji ir sveikieji tegali tik apgraižom į sivaizduoti."

Jis dvasiniai nesugniužo iki pat sąmonės netekimo. Jis, tarytum didelės įtampos dramoje, paskutinėm jėgom keldavosi iš mirties lovos, apsirėngdavo ir savo bičiulius sutikdavo, kaip ir sveikas būdamas, elegantiškai ir vaisingai, nors tai buvo jau ne jo šis pasaulis...

Ir taip, ligi iškeliaivo į Didžiąją Nežinią.

Lubino koplyčioje jo atsisveikinti susirinko kone visos Bostonas. Paskutinį žodį LB vardu tarė A. Matušas, Kultūros klubo — inž. J. Gavelis, Kat. Mokslo Akademijos — dr. J. Navickas, skautų — I. Nenortienė, giminių — dr. A. Klimas, gausių draugų — dr. S. Jasaitis, o kapuose — jautrų paskutinįjį sudie dr. J. Girnius.

Visuomenės gražiai atsisveikintą, iš parapijos bažnyčios gausaus tautiečių būrio palydėtą, per keturiasdešimt vainikų Forest Hills kapinėse užklėjo taurų žmogų, kylantį mokslininką ir lietuviškos šeimos tėvą. Liko liūdesy žmona Irena Kubiliūnaitė Baškienė, dar mokyklinio amžiaus dukterė Nijolė, sūnūs Donatas ir Julius ir daugybė šeimos giminių, suvažiavusių iš didelių JAV atstų. O Lietuvoje — nepasiekiami tėveliai, broliai ir seserys, kurie jau niekad nebesulaukė savo sūnaus ir brolio, kadaise iškeliavusio į pasaulį siekti mokslo, tėvynei laisvės ir savo artimiesiems šviesesnių dienų.

Jiems visiems mes reikiame giliausią užuojautą.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visas patalynas, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir vidaus, gyvenamųjų namų ir bižnų pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visada iki 9 val. vakaro.

Telefonas AN 8-3630

I. Vasyliūno mokinių koncertas

Izidorius Vasyliūno mokinių muzikos (fortepiono ir smuiko) koncertas bus šį šeštadienį, birželio 26 d. 7 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose. Visi, susidomėję mūsų jaunimo pasiekimais muzikos srityje, kviečiami atsilankyti.

O. Ivaškiene išvažiavo į šokių kursus

Bostono tautinių šokių sambūrio vedėja Ona Ivaškiene išvažiavo į Dainavos stovyklavietę netoli Detroito, kur pakviesta dėstyti Lietuvių Bendruomenės rengiamuose tautinių šokių mokytojų kursuose. Kursai tęsis nuo birželio 14 d. iki 25 d. Ji dalyvaus ir birželio 26 d. ten šaukiamame tautinių šokių darbuotojų suvažiavime.

Laisvė, Varpo gegužinė

Gražus oras sekmadienį paskatino gana nemažą būrį lietuvių dalyvauti Laisvės Varpo radijo gegužinėje Romuvos parke Brocktone.

Kas negalėjo joje dalyvauti, bet nori, kad Laisvės Varpas skambėtų, tas savo "kalte išpirkti" gali pasiūdamas auką adresu: 173 Arthur St., Brockton, Mass.

"KELEIVIO" SUKAKTUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRA NUOTRAUKA GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

REIKALINGOS MOTERYS ofisams valyti nuo pirmadienio iki penktadienio vakarais nuo 6 val. iki 10 valandos. Labai geras atlyginimas. Skambinti tel. 828-5089 (25)

Mrs. LANDO BUDO SPĖJIKĖ IR PATARĖJA

niekada neduoda klaidingo patarimo įvairiais gyvenimo klausimais — meilės, vedybų, biznio, sveikatos. Aš galiu padėti jums visais klausimais. Kreiptis kasdien nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais pagal susitarimą. 132 Commonwealth Ave., Alston. Tel. 734-1963

LAISVĖS VARPAS

NAUJOJOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryto AM Bangomis 1190 kilohertzų FM Bangomis 105.7 megahertzų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS - P. VISCINIS

173 Arthur St.
BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUNiper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuvišką vaistiną.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

A & S CONSTRUCTION COMPANY

Sienų klijavimas apmušalai, apmušimas lentelėmis, lubų įklijimas, dažymo, medžio darbai, grindų klojimas plytelėmis, linoleumu, langų ir durų taisyimas bei naujų įdėjimas. Vamzdžių įvedimas, rūšių atnaujinimas, patalpų pertvarkymas ir kiti darbai.

Prieinamas įvairių darbų apskaičiavimas.

Susitarti skambinti nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Telefonas LI 2-2776.

Namų adr.: 398 Norfolk St., Cambridge, antras aukštas.

A & S KONSTRUKTION CO.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siūnia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

REAL ESTATE

EDMUND L. KETVIRTIS

PAULA B. KETVIRTIS

LICENSED BROKERS

KETVIRTIS REALTY

379 WEST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS., 02127

Tel. 268-4649

Trans-Atlantic Travel Service

Bilietai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus ir visas valstybes.

TOSS Pefine Patalpos

ODIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ISTAIGA

NAUJOJO ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8 - 8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x13"x20" colių. Iš tolimesnių vietų si